

Kraków 15 września 2025r

Edyta Nowak
Radna Miasta Krakowa

Prezydent Miasta Krakowa
Pan
Aleksander Miszański

INTERPELACJA

Dotyczy:

wsparcia inicjatywy edukacyjnej w zakresie bezpiecznych zachowań wobec dzików na terenie Krakowa.

Szanowny Panie Prezydencie,

w związku z nasilającym się problemem obecności dzików w przestrzeni miejskiej Krakowa oraz rosnącą liczbą zgłoszeń od mieszkańców dotyczącą zagrożeń i uciążliwości z tym związanych, zwracam się z uprzejmą prośbą o wsparcie inicjatywy edukacyjnej przygotowanej przez **Stowarzyszenie Kolektyw Krakowski**.

Stowarzyszenie opracowało szczegółowy program warsztatów skierowanych do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zajęcia te mają na celu:

- podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznych zachowań wobec dzikich zwierząt,
- kształtowanie odpowiedzialnych postaw i przeciwdziałanie zjawisku dokarmiania dzików,
- zapoznanie uczniów z procedurami właściwego reagowania w sytuacji spotkania z dzikiem,

- promowanie troski o czystość miasta jako elementu ograniczającego obecność dzikich zwierząt.

Warsztaty zostały zaprojektowane w formie atrakcyjnych i interaktywnych zajęć (ćwiczenia ruchowe, quizy, scenki, prace plastyczne, debaty), przy aktywnym udziale przedstawicieli Straży Miejskiej i leśników. Takie podejście zwiększa ich walor edukacyjny i praktyczny.

Z perspektywy Miasta kluczowa wydaje się możliwość współpracy ze szkołami. Dlatego zwracam się z pytaniem, czy **Wydział Edukacji i Projektów Edukacyjnych** mógłby włączyć się w koordynację oraz rekomendację warsztatów dla krakowskich placówek oświatowych? Ułatwiłoby to dotarcie z inicjatywą do szerokiego grona uczniów i nauczycieli.

Biorąc pod uwagę znaczenie problemu oraz potencjał edukacyjny projektu, proszę również o rozważenie możliwości objęcia inicjatywy patronatem Prezydenta Miasta Krakowa.

Byłby to ważny sygnał wsparcia i uznania ze strony władz miasta. W przyszłości, w zależności od dostępnych środków, warto również zastanowić się nad możliwością zapewnienia podstawowego wsparcia organizacyjnego i finansowego, tak aby działania te mogły być prowadzone w sposób systematyczny i długofalowy.

W związku z powyższym zwracam się z pytaniami:

1. Czy Miasto Kraków wesprze realizację proponowanych warsztatów w szkołach w ramach współpracy z Wydziałem Edukacji i Projektów Edukacyjnych?
2. Czy istnieje możliwość objęcia inicjatywy patronatem Prezydenta Miasta Krakowa?
3. Czy Miasto przewiduje w przyszłości rozwój podobnych programów edukacyjnych dotyczących koegzystencji ludzi i zwierząt w przestrzeni miejskiej?

Jestem przekonana, że wdrożenie proponowanych działań nie tylko poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, lecz także przyczyni się do budowania świadomości ekologicznej najmłodszych krakowian.

Proszę o możliwie pilną analizę i rozważenie uruchomienia programu, ponieważ wraz z nadejściem zimy coraz bardziej będą zacierać się granice między światem ludzi a światem dzikich zwierząt w naszym mieście.

Projekt ma silne zaplecze organizacyjne i społeczne, co dodatkowo wzmacnia jego wiarygodność i znaczenie.

W szczególności projekt wspierają:

- **LoveKraków** – patron medialny,
- **Dzika Klinika** – wsparcie eksperckie w zakresie przygotowania warsztatów,
- **Krakowska Akademia Wolontariusza w Akcji** – partner zapewniający wolontariuszy i wsparcie organizacyjne,

- **Akcja Masz Głos** organizowana przez Fundację Batorego – wsparcie reklamowe, merytoryczne i prawne.

Dodatkowo, radni dzielnic, w których występują dziki m.in. z Borku Fałęckiego, Swoszowic, Prądnika Białego, wyrazili gotowość do zaangażowania się i pomocy.

Jednocześnie deklaruję swoją gotowość do włączenia się w realizację i koordynację działań, tak aby program mógł być wdrożony w ścisłej współpracy z właściwymi jednostkami miejskimi. Uważam, że inicjatywa ta może stać się ważnym elementem polityki edukacyjnej Miasta Krakowa i w pełni wpisuje się w troskę o bezpieczeństwo mieszkańców.

W załączeniu przedstawiam Scenariusze zajęć przygotowane przez Stowarzyszenie Kolektyw Krakowski w celu edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznych zachowań wobec dzików w mieście.

Z poważaniem:

Edyta Nowak

Radna Miasta Krakowa

Plan warsztatów edukacyjnych

Klasy 1–3 SP

Koncept A:

- **Wprowadzenie (5 min):** Bajka o dziku, który zgubił się w mieście. Dzieci pomagają odgadnąć, co zrobił źle.
- **Główna część (25 min):**
 - **Strażnik miejski w klasie** – pokazuje mundur, radio i tłumaczy, co robi, gdy ktoś dzwoni o dziku.
 - **Ćwiczenie ruchowe „STOP – COFNIJ SIĘ – DZWOŃ”** – dzieci odgrywają reakcje na różne sytuacje.
- **Podsumowanie (15 min):** Dzieci rysują plakat klasowy: „Co zrobić, żeby dzik nie przyszedł do miasta?”.

Koncept B:

- **Wprowadzenie (5 min):** Leśniczy opowiada ciekawostki o dzikach (jak wyglądają, co jedzą, jak brzmią).
- **Główna część (25 min):**
 - Scenki w parach: jedno dziecko gra „dzika”, drugie „człowieka”, nauczyciel podaje sytuacje (np. „dzik w parku” → cofamy się).
 - Quiz obrazkowy z kart pracy.
- **Podsumowanie (15 min):** Strażnik miejski daje dzieciom mini–certyfikat „Przyjaciół Przyrody – wiem, co robić z dzikami”.

Koncept C:

- **Wprowadzenie (5 min):** Bajka z ilustracjami – „Dzik w mieście. Co zrobił źle, a co dobrze?” (dzieci zgadują odpowiedzi).
- **Ćwiczenie ruchowe (15 min):** Gra „STOP – UCIEKAJ – ZADZWONŃ”. Nauczyciel podaje sytuacje, a dzieci odgrywają reakcje:
 - „dzik idzie ulicą” → zastygają w bezruchu,
 - „dzik w śmietniku” → krok do tyłu,
 - „dzik w lesie z młodymi” → cofanie się.
- **Praca plastyczna (10 min):** Plakat klasowy w grupkach – „Jak być mądrym przyjacielem natury – żeby dzik nie przyszedł do miasta”.
- **Podsumowanie (10 min):** Quiz obrazkowy

Klasy 4–6 SP

Koncept A:

- **Wprowadzenie (5 min):** Burza mózgów – „Dlaczego dziki są w mieście?”.
- **Główna część (25 min):**
 - **Filmik edukacyjny + rozmowa** (może od Lasów Państwowych).
 - **Strażnik miejski** tłumaczy, jak zgłosić spotkanie z dzikiem (ćwiczenie: uczniowie „dzwonią” i muszą podać właściwe informacje: gdzie, ile zwierząt, co robią).
- **Podsumowanie (15 min):** Grupy przygotowują komiks/plakat: „Stop dzikom w mieście!”.

Koncept B:

- **Wprowadzenie (5 min):** Krótka historia: „Dzik przy szkole – co byście zrobili?”.
- **Główna część (25 min):**
 - **Leśnik** pokazuje mapę: gdzie naturalnie mieszkają dziki, a gdzie nie powinno ich być.
 - Gra „Tak czy Nie” – uczniowie głosują na zdania (np. „Można dokarmiać dzika, jeśli wygląda na głodnego”).
- **Podsumowanie (15 min):** Uczniowie układają klasowe hasło kampanii (np. „Zamykaj śmietniki – pomagaj dzikom wrócić do lasu”).

Koncept C:

- **Wprowadzenie (5 min):** Pytanie do uczniów: „Dlaczego dziki przychodzą do miasta?” – burza mózgów, odpowiedzi na tablicy.
- **Filmik i rozmowa (15 min):** Krótki materiał edukacyjny (np. Lasy Państwowe). Dyskusja: co przyciąga dziki do miasta?
- **Gra „Tak czy Nie” (10 min):** Prowadzący czyta zdania, uczniowie głosują ręką.
 - „Można uciec na drzewo przed dzikiem”.
 - „Nie wolno śmiecić w lesie”.
- **Zadanie grupowe (10 min):** Mini–kampania: uczniowie tworzą hasło + rysunek/komiks/plakat „Jak pomóc, by dzików było mniej w mieście”.
- **Podsumowanie (5 min):** Każda grupa prezentuje swój pomysł.

Klasy 7–8 SP

Koncept A:

- **Wprowadzenie (5 min):** Przykład prawdziwego zdarzenia (np. dzik na placu zabaw).

- **Główna część (25 min):**
 - **Strażnik miejski** opowiada o interwencjach i pokazuje, jak wygląda zgłoszenie krok po kroku.
 - Grupy analizują scenariusze: dzik w śmietniku, locha z młodymi, dzik biegnący ulicą.
- **Podsumowanie (15 min):** Debata: „Czy problem dzików to вина ludzi czy zwierząt?”.

Koncept B:

- **Wprowadzenie (5 min):** Krótkie pytanie: „Jak śmieci zmieniają życie zwierząt?”.
- **Główna część (25 min):**
 - **Leśnik/biolog** wyjaśnia zależność: śmieci → jedzenie → dziki w mieście.
 - Gra zespołowa „Co zrobić?” – każda grupa dostaje sytuację i musi wymyślić działania (np. „dziki na osiedlu”, „zniszczony śmietnik”).
- **Podsumowanie (15 min):** Quiz Kahoot / test wiedzy.

Koncept C:

- **Wprowadzenie (5 min):** Prawdziwa historia (np. „W Krakowie dzik wtargnął na plac zabaw”). Pytanie: „Co byś zrobił?”.
- **Analiza sytuacji (15 min):** Praca w grupach – każda dostaje scenariusz zdarzenia:
 - dzik na podwórku,
 - dzik w śmietniku,
 - locha z młodymi w parku.
 Uczniowie opracowują: co zrobić, kogo wezwać, czego NIE robić.
- **Debata (10 min):** „Czy winne są dziki, czy ludzie?” – prosta forma, dwie strony argumentują.

- **Podsumowanie (10 min):** Quiz wiedzy (Kahoot lub karty pracy).

Liceum

Koncept A:

- **Wprowadzenie (5 min):** Dyskusja: „Czy dziki w mieście to problem bezpieczeństwa, czy ekologii?”.
- **Główna część (25 min):**
 - Strażnik miejski prezentuje dane: ile zgłoszeń, jakie działania podejmują.
 - Grupy projektują mini-strategię dla miasta: edukacja mieszkańców, zamykanie śmietników, działania prawne.
- **Podsumowanie (15 min):** Prezentacja rozwiązań + komentarz strażnika i eksperta.

Koncept B:

- **Wprowadzenie (5 min):** Pytanie: „Jak ograniczyć liczbę dzików w Krakowie?”.
- **Główna część (25 min):**
 - **Panel dyskusyjny** – strażnik miejski + ekolog/leśnik odpowiadają na pytania uczniów.
 - Symulacja: uczniowie wcielają się w radnych i podejmują decyzję (np. nowe przepisy dotyczące śmieci, kampanie edukacyjne).
- **Podsumowanie (15 min):** Głosowanie nad najlepszym rozwiązaniem.

Koncept C:

- **Wprowadzenie (5 min):** Dyskusja: „Czy dziki w mieście to zagrożenie, czy wina człowieka?”.

- **Analiza problemu (15 min):** Przedstawienie danych (np. liczba zgłoszeń do straży miejskiej, szkody w Krakowie). Grupy odpowiadają: „Jakie są przyczyny obecności dzików w mieście?”.
- **Projektowanie rozwiązań (15 min):** Grupy opracowują mini–strategię dla miasta: edukacja mieszkańców, zamykanie śmietniki, działania straży miejskiej, kampanie społeczne.
- **Podsumowanie (10 min):** Prezentacja pomysłów + refleksja indywidualna: „Co JA mogę zrobić, by dzików było mniej w mieście?”.

Scenariusz zajęć został przygotowany przez Stowarzyszenie Kolektyw Krakowski w celu edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznych zachowań wobec dzików w mieście.